

hold til en større Kreds, er det et meget ubestemt og relativt Begreb. Det burde i Virkeligheden hedde „for ganske faa Personer“. Jeg indser imidlertid ikke, hvorfor Skrivelser, Breve, Erindringer o. lign. — for det vil jo være det, der bliver Tale om —, som kun er bestemt for ganske faa Personer, og som har en fuldkommen privat Karakter, skal afleveres til Bibliotekerne og der kunne undersøges og gennemlæses af Bibliotekarerne, som ganske sikkert har Diskretionspligt, men som dog gør sig bekendt dermed. Hvis saadanne Ting skal udleveres til Undervisningsministeren, naar de ønskes fritaget for Afleveringspligten, vil Forholdet jo være det, at først vilde en Sekretær blive gjort bekendt dermed og saa naturligvis Sekretærens Kæreste, dernæst Fuldmægtigen og saa rimeligvis Fuldmægtigens Kone, endvidere Kontorchefen og Departementschefen og endelig disse tvende Herrers Døtre. Det vilde nemt finde Sted, thi Diskretionen er ikke saa stor, og det vilde maaske heller ikke være paalagt en Embedsmand ikke at raadføre sig med kyndige om, hvorvidt man kunde unddrage saadanne Tryksager fra Afleveringspligten.

Det drejer sig her, mener jeg, om Breve og Erindringer, f. Eks. fra en Fader eller Moder, bestemte for deres Børn og den nærmeste Familie. Hvad Ret har egentlig Offentligheden dertil? Offentligheden faar jo Adgang dertil, og det vil dog være i de færreste Tilfælde, at man vil fastholde Kravet om, at der skal gaa 100 Aar. Jeg kan egentlig ikke indse, hvad der kunde være i Vejen for, at der droges en bestemt Grænse imellem, hvad Offentligheden kan kræve, nemlig Tryksager, som henvender sig til Offentligheden, som forlægges og udgives, og hvad den ikke kan kræve. Og hvad er der i og for sig i Vejen for, at en Mand eller Kvinde kan trykke visse Ting, som han har Lyst til, og saa unddrage Offentligheden dem? Det kan ske paa den Maade, at disse Sager trykkes i Udlandet, f. Eks. i Tyskland. Jeg ser ikke, at der efter dette Lovforslag kan være noget i Vejen for, at man f. Eks. sætter en Række Breve her i Landet og faar Satsen bragt til Tyskland for der at faa en større eller mindre Samling Breve eller Erindringer trykt. De er da ikke trykt i Danmark. Det hedder, at naar en Forlægger lader noget trykke i Udlandet, har han Afleveringspligt, men her gælder det altsaa ikke en Forlægger. Bestemmelsen kan altsaa i Virkeligheden omgaaes, og jeg vilde da for mit eget Ved-

kommende ikke betænke mig paa ganske roligt at omgaa en saadan Bestemmelse. Det var jo i og for sig ganske lovligt, og jeg kan ikke begribe, hvorfor der skal være en saadan Tvang for danske Mænd og Kvinder, at de ikke kan faa noget trykt for sig selv. Dette er et Spørgsmaal, som bør undersøges, og som man kan høre kyndige Folks Mening om, hvis der findes saadanne kyndige Folk, men Spørgsmaalet kommer kun frem i visse Lande, det har ikke noget internationalt Præg. Der er mange Lande, hvor man ganske roligt kan trykke, hvad man har Lyst til, uden at man vil udgive det — uden at have Pligt til at aflevere det paa et eller andet Bibliotek, for at det kan blive mere eller mindre tilgængeligt.

§ 2, 2det Stykke, omhandler dernæst Forretningsbreve, Forretningsmanuskripter o. lign., som — rimeligvis af forretningsmæssige Grunde — skal være hemmelige, og som altsaa kun er bestemt for faa Personer. Men disse Ting er efter min Mening helt forskellige fra de andre Ting, som nævnes i § 2, 2det Stykke. Ogsaa med Hensyn til disse kræves der efter Lovforslaget Ansøgning til Undervisningsministeren, for at de kan blive undtaget fra Afleveringspligten, og dette er jo en overmaade langsom Død. Man kunde maaske gøre Sagens Gang noget lettere ved at henlægge Afgørelsen til et Biblioteksraad eller lignende. Jeg tør ikke afgøre, om dette vil være en god Form. Jeg antager for Resten, at Overbibliotekaren har overordentlig meget at bestille; men man kunde tænke sig, at Undervisningsministeren udnævnte nogle Underbibliotekarere, som havde Diskretionspligt, og som med Bistand af en Sekretær afgjorde alle disse Spørgsmaal.

Jeg slutter mig til Lovforslagets Princip, idet dette jo ikke er andet end en Sammenarbejdning af Loven af 1902 og Loven af 1925, og jeg kan derfor i og for sig ligesom de ærede foregaaende Ordførere anbefale Lovforslaget til Gennemførelse. Jeg er ikke saa vis paa, at Behandlingen, hvis vi skal gøre alle de Spørgsmaal op, som er rettet af de forskellige Ordførere, kan blive saa hurtig. Jeg ser da heller ingen Grund til, at vi skal jage saa overmaade stærkt. Landstinget plejer jo at være hurtigt i sine Bevægelser; men jeg indser ikke, at det kan have saa forfærdelig megen Hast med dette Lovforslag. Nogen Tid kunde man vel faa Lov til at anvende derpaa. Vi skal jo gennemgaa Lovforslaget baade i sproglig Henseende og med Hensyn til alle de forskellige Ny-